

Walvissen en Dolfijnen

Werkblad - niveau 3/4

1. Veel mensen geloven dat walvissen, vissen zijn.

Is dat wel juist?

Zijn de volgende stellingen juist of onjuist.
Formuleer dan een besluit.

- Walvissen ademen door kieuwen. *juist/onjuist*
- Walvissen baren levende jongen die ze met melk voeden. *juist/onjuist*
- Het lichaam van walvissen is bedekt met schubben. *juist/onjuist*
- Walvissen zijn warmbloedig. De lichaamstemperatuur van de walvissen is constant, onafhankelijk van de omgeving. *juist/onjuist*

BESLUIT : EEN WALVIS IS GEEN EEN WALVIS IS EEN

2. De evolutie van de walvissen: van land naar zee.

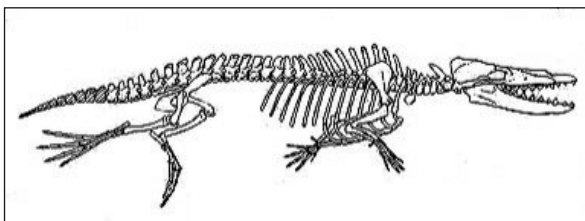
Bekijk de 3 skeletten in het begin van de tentoonstelling.
Het zijn voorouders van onze huidige walvissen.

- Verbind de teksten met de overeenkomstige figuren en vul de ontbrekende woorden in.
Kies uit: *water - land - zwemmende - hoeven - zwemvliezen - looppoten - zwempoten - Dorudon - Pakicetus - Ambulocetus.*

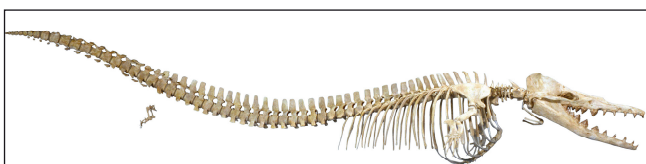
48 miljoen jaar geleden

- loopwalvis met aan de 4 poten.
- Naam:

38 miljoen jaar geleden

- In het levende voorouder, de achterpoten zijn verschrompeld en de voorpoten in vinvormige veranderd.
- Naam:

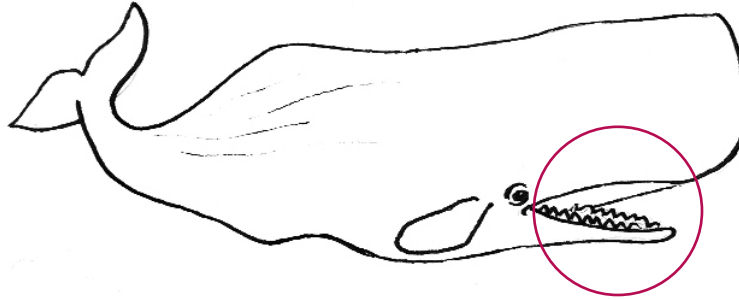

50 miljoen jaar geleden

- Op het levende voorouder. De 4 eindigen op , hij was behaard en had scherpe tanden.
- Naam:

3. De huidige walvissen kan je in 2 groepen opsplitsen.

1. De tandwalvissen

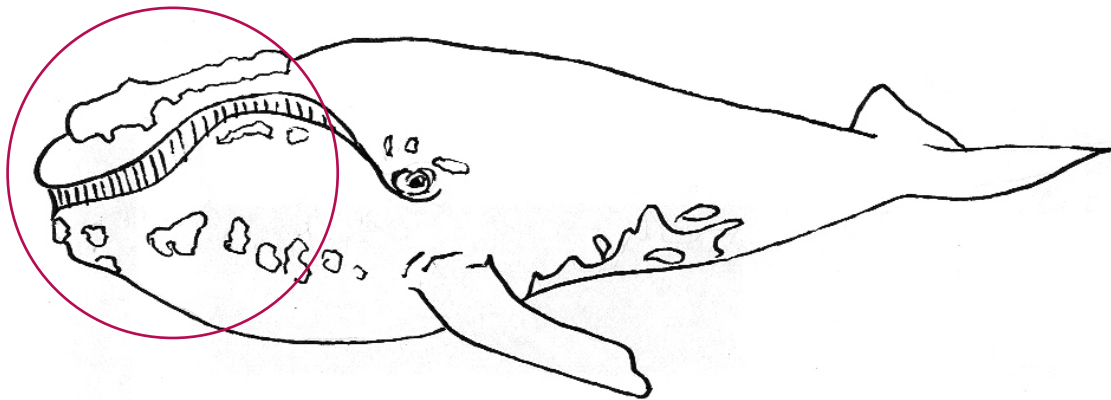
Vink aan:

Tandwalvissen: kauwen hun prooien en slikken ze daarna in
 slikken hun prooien zonder kauwen in
 filteren water met hun tanden

Hun tanden zijn: allemaal vlak
 allemaal scherp
 sommige tanden zijn plat, andere scherp

Om hindernissen of prooien waar te nemen, gebruiken tandwalvissen hun:
 tastzin
 zicht
 gehoor
 reukzin

2. De baleinwalvissen

Vink aan:

Baleinwalvissen verzamelen hun voedsel: door het water te filteren
 met een mep van hun staart
 met hun tanden

Baleinen bestaan uit: ivoor
 been
 keratine

Baleinen groeien op: de tong
 de rand van het gehemelte
 de lippen

Baleinwalvissen eten geen: inktvissen
 vissen
 krill (kleine garnaltjes)

4. Zwemmen Duikkampioen

Welke walvissoort is de kampioen 'diepzeeduiken'?

Hij duikt tot maximum m diep om daar op zijn geliefkoosd voedsel te jagen.

Hoe lang kan hij maximaal onder water blijven alvorens weer aan de oppervlakte te komen ademen?

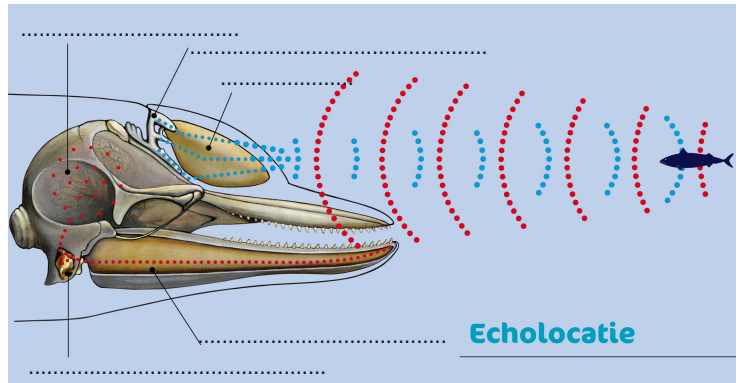
Hoe lang kan jij met je mond en neus dichtgeknepen blijven? Probeer maar:

Door welk speciaal orgaan kan de potvis zo diep duiken? Leg kort uit

.....

5. Communiceren Echolocatie

Net zoals wij hebben walvissen 5 zintuigen.
Tandwalvissen hebben een extra zintuig 'de echolocatie'.
Zoek de nevenstaande figuur en vul in:

Vanuit de
vertrekken geluidsgolven die, in de
geconcentreerd, worden uitgezonden naar bv. een
vis. De geluidsgolven worden teruggekaatst en
door het in de
onderkaak geleid naar het en de

6. Voorplanting Geboorte van de walvis.

Kijk naar het ongeboren dolfijntje en/of naar de film.
Op het ogenblik van de geboorte, blijft de walvismoeder bij het wateroppervlak.
Bij de geboorte van een menskind komt eerst het hoofdje tevoorschijn, maar welk lichaamsdeel komt bij de geboorte van een walvisjong (kalf) het eerst naar buiten? Verklaar:
.....
.....

De blauwe vinvis is de grootste nu nog levende (balein-)walvis. Vervolledig onderstaande tabel.

- duur zwangerschap:
- periode tussen 2 geboorten:
- gemiddelde levensduur:
- het kalf weegt bij de geboorte en drinkt per dag l melk (= zuigflesjes van 230 ml)
- per dag wordt het kalf kg zwaarder.
- hoeveel jongen kan de blauwe vinvis tijdens haar leven krijgen?

7. Bedreigingen Walvissen in gevaar.

Baleinwalvissen en potvissen werden eeuwenlang bejaagd omdat ze een indrukwekkende schat aan grondstoffen voor verschillende produkten leveren.

Geef 5 voorwerpen die gemaakt werden van het vlees, bot, olie of baleinen van het bejaagde dier:

-
-
-
-
-

Niet enkel de jacht bedreigt de walvissen.

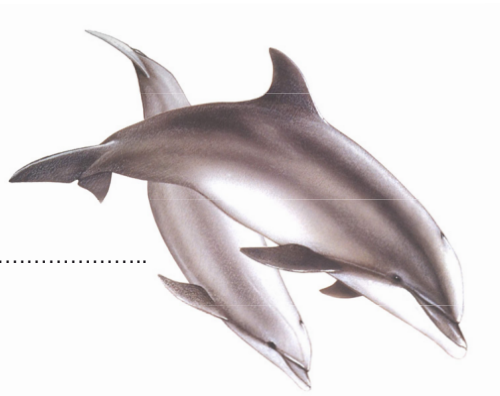
Lees het verslag over de uitgestorven Chinese vlagdolfijn. Je vindt het in deze zone links op een muurpaneel.

Welke 3 menselijke activiteiten zijn hiervoor verantwoordelijk geweest?

-
-
-

8. En bij ons Belgische walvissen.

Geef de naam van de 3 soorten dolfijnen die regelmatig in het Belgische deel van de Noordzee voorkomen.

Op de Belgische stranden spoelen regelmatig dode of bijna dode dieren aan.

Laboratoriumonderzoek van de gestrande dieren geeft kennis van mogelijke doodsoorzaken.

Zoek in de vitrinekasten - achteraan links - 3 mogelijke doodsoorzaken.

-
-
-